

Mari Asun Ubera Zabala

*Bergara
Gipuzkoa (1947)*

Aurkibidea

Biografia

Begarako Goimendi auzoko (berez, Basalgo auzoa) Bergaretxe "Bergetxe" baserrian jaioa. Zazpi anai-arrebatan hirugarrena. Ume-umetatik baserriko lanetan lagundu beharra izan zuen. Ezkondu ostean, Eibarren bizi izan da. Baserri giroaren, baserriko lanen eta garai bateko erromerien inguruan jardun zuen bere ahizpa [Maria Angeles](#) eta [Eugeni](#)rekin batera.

Zintak

BER-189

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-11-10
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar

BER-190

- **Proiektua:** Deba Eskualdeko Ahotsak - Bergara.
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2004-11-10
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Alberdi Bilbao, Itziar

Pasarteak

1. Bergararrak jaiotzez; Eibarren bizi dira aspaldi

- **Erref:** BER-189/001
- **Iraupena:** 0:03:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:03:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Jatorria. Bergarakoak dira (Goimendi auzokoak) baina Eibarren bizi dira. Dena dela beraien berbeta Bergarakoaren desberdina da. Aita Bergarakoa eta ama Elgoibartarra.

2. Hiru ahizpa, ondoko baserriko hiru anairekin ezkontuta daude

- **Erref:** BER-189/002
- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:04:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Hiru ahizpa aldameneko baserriko hiru anaiarekin ezkontuta daude; horrela suertatu zen. Hala ere, lehenagoko ezkontza asko gurasoek prestatutakoak izaten ziren.</p>

3. Ezkontzen inguruko kontuak

- **Erref:** BER-189/007
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:09:40. **Bukatu:** 00:10:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Ezkontzen inguruko kontuak; beraien kasua. Auzo berdineko hiru ahizpa, hiru anaiarekin ezkontzea suertatu.</p>

4. Emakumearen lana baserrian

- **Erref:** BER-189/010
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:16:00. **Bukatu:** 00:18:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Emakumearen lana baserrian. Kalera tratura; irabazitako diruarekin asteko erosketak ordaintzen ziren.

5. Santixau egunean, gonbidautza

- **Erref:** BER-189/011
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 00:18:20. **Bukatu:** 00:22:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

<p>Santixau egunean Goimendi auzoko jaia. Euren ume sasoian gonbidautza izaten zen. Senide ugari joaten zitzaizkien bazkaltzera eta urte guztirako zorra egiten zuten etxekoek.</p>

6. Santixau egunean meza eta ondoren musika

- **Erref:** BER-189/012
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:22:00. **Bukatu:** 00:24:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

<p>Santixau egunean gonbidautza izaten zen euren baserrian. 60 lagun

inguru batzen ziren bazkaltzeko. Oilaskoak hazten zituzten egun horretarako. Ermitan meza eta ondoren musika izaten zen. Soinujoleak. Familia giroa.</p>

7. Baserrian ur-korrontea noiz ipini zuten

- **Erref:** BER-189/013
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:24:40. **Bukatu:** 00:26:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:

<p>Baserrian ur korrontea noiz ipini zen. Garbitasuna.</p>

8. Ur-korrontea eta argi elektrikoa

- **Erref:** BER-189/014
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:26:25. **Bukatu:** 00:29:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Ur korrontea baserrian. Iturria baserria baino beherago dago. Bi depositu egin zituzten eta motorrarekin ura jasotzen zuten. Auzoan errota bat zegoen, eta argindarra bertatik lortzen zuten. Argi elektrikoa baserrian. Gari-jotzea auzolanean egiten zen.</p>

9. Baserrian dutxarik ez zegoenean nola garbitzen ziren

- **Erref:** BER-189/015
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:29:35. **Bukatu:** 00:31:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Garbitasuna. Umetan iturrira joaten ziren garbitzera. Neska koskorrak zirenean ipini zuten dutxa baserrian. Xaboa etxean egiten zuten.</p>

10. Lixiba nola egiten zen

- **Erref:** BER-189/016
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:31:40. **Bukatu:** 00:33:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Lixiba nola egiten zen. Arropak nola garbitzen zituzten.

11. Berrikuntzak baserrian; irratia

- **Erref:** BER-189/017
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:33:45. **Bukatu:** 00:36:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

<p>Berrikuntzak baserrian. Garbigailua; irratia. Abesteko zaletasuna.</p>

12. Berrikuntzak baserrian: telebista...

- **Erref:** BER-189/018
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:36:05. **Bukatu:** 00:38:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

<p>Berrikuntzak baserrian. Irratia, telebista. Abesteko zaletasuna.</p>

13. Esnea saltzera astoarekin jaisten ziren

- **Erref:** BER-189/019
- **Iraupena:** 0:05:10. **Hasi:** 00:38:45. **Bukatu:** 00:43:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:

Esnetia. Herrira jaisten ziren bezeroengana; behorrarekin lehenengo, astoarekin geroago. Astoari "albardia"; "balazarak".... ipintzen zitzaizkion

14. Inguruko herrietako baserritarrak Eibarrera tratura

- **Erref:** BER-189/020
- **Iraupena:** 0:03:25. **Hasi:** 00:43:55. **Bukatu:** 00:47:20

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Baserritar asko etortzen ziren kanpotik Eibarrera. Baserritarrek nola janzten ziren. San Andres elizara arte inguru guztia mendia zen.</p>

15. Inguruko herrietako baserritarrek Eibarrera tratura

- **Erref:** BER-189/021
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:47:20. **Bukatu:** 00:49:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

<p>Inguruko herrietako baserritarrek ere etortzen ziren: Mallabia, Zaldibar... Izotz-barrak egiten zituen lantegia. Garraiolariak Eibarren.</p>

16. Garraiolariak Eibarren

- **Erref:** BER-189/023
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:49:40. **Bukatu:** 00:51:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Garraiolariak. "Isocarro"-a.

17. Mallabiko baserritarrek Eibarrera trenez

- **Erref:** BER-189/024
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:51:25. **Bukatu:** 00:52:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Mallabiko baserritarrek trenez etortzen ziren.

18. Izotz lantegia

- **Erref:** BER-189/025
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:52:30. **Bukatu:** 00:55:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Izotza Arragueta inguruan egiten zuten. Garraiolariak Eibarren.

19. Urki ingurua nolakoa zen

- **Erref:** BER-189/026
- **Iraupena:** 0:04:15. **Hasi:** 00:55:35. **Bukatu:** 00:59:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Urki ingurua nolakoa zen. Zelaiak; soroak; ortuak. Latsarriak. Urki, Ubitxa inguruko baserri izenak.

20. Urki ingurua nolakoa zen; San Lorenzo ermita

- **Erref:** BER-189/028
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 01:01:45. **Bukatu:** 01:02:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:

<p>San Lorenzo ermita. San Lorenzo egunean, jai handia egiten zen.</p>

21. Aitajaunak gizartean emango ziren aldaketak aurreikusten zituen

- **Erref:** BER-190/001
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Bizimodua asko aldatu da. Aitajaunak esaten zituenak etorkizunari buruz. Eskola gutxi zuten baina beraien ideiak bazituzten.

22. Janari dendak Eibarren

- **Erref:** BER-190/002
- **Iraupena:** 0:04:25. **Hasi:** 00:02:00. **Bukatu:** 00:06:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Merkataritza, dendak (kokapena)
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Janari dendak Eibarren. Tanborreneko denda; Maria Ospital. Merkatu plaza; arraindunak kaletik saltzen. Gizonak lantegitik irten eta sarritan arraindunei antxoak erosten zizkieten.

23. Eibar industrialak

- **Erref:** BER-190/003
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 00:06:25. **Bukatu:** 00:10:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Eibar garai batean oso aberatsa; lantegi asko. Egun lantegi gabe geratu da; gehienak kanpora irten dira. Orbea. Eibar industrialak.

24. Boom industrialak eta ondorengo beherakada Eibarren

- **Erref:** BER-190/004
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:10:15. **Bukatu:** 00:12:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Oporrak
- Ekonomia eta industria » Boom industrialak
- Ekonomia eta industria » Krisi industrialak

Laburpena:

Eibarren boom industrialak. Aberastasun handia; aberatsak Elgetara joaten ziren oporretara. Egungo egoera, oso desberdina. Bertako lantegi asko beste herri batzuetara eraman dituzte.

25. Baserriko mutilak lantegietara lanera

- **Erref:** BER-190/005
- **Iraupena:** 0:04:15. **Hasi:** 00:12:25. **Bukatu:** 00:16:40

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Ekonomia eta industria » Boom industrialak

Laburpena:

Boom industrialak Eibarren. Baserrietatik mutilak lantegietara lanera. Baserriko neskak tailerretara lanera joatea gaizki ikusita zegoen. Gerora, poliki-poliki hasi zen emakumea lantegi munduan sartzen. Ordura arte, neskame... "Añak".

26. Ekonomia: garaiko txanponak

- **Erref:** BER-190/006
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:16:40. **Bukatu:** 00:18:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Txanponak: "txikitia" (5 zentimo); "txakur haundia" (10 zentimo); e.a. Bizkaian, errealitatean egiten zuten.

27. Ezkontzetan arrak banatzeko ohitura

- **Erref:** BER-190/007
- **Iraupena:** 0:04:35. **Hasi:** 00:18:40. **Bukatu:** 00:23:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Aurrerago, zilarrezko dirua erabiltzen zen. Beraiek ezagutu zuten baina ordurako ez zen erabiltzen. Pezetak. Ezkontzetan arrak banatzen ziren; 13 pezeta.

28. Goimendi auzoko Ibarrola errota

- **Erref:** BER-190/013
- **Iraupena:** 0:03:50. **Hasi:** 00:35:05. **Bukatu:** 00:38:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Goimendin, Ibarrola errota. Arto-irina eta ogi-irina. Auzokoena zen; txandaka erabiltzen zuten. Ehotzen zuenaren irabazia, irinetan kobratzen zuen. Gari-zorroak astoarekin eramaten zituzten.

29. Goimendi auzoko gari-jotzeak eta Ibarrola errota

- **Erref:** BER-190/014
- **Iraupena:** 0:04:55. **Hasi:** 00:38:55. **Bukatu:** 00:43:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Errota

Laburpena:

<p>Errotaren inguruko azalpenak. Kooperatiba bezala funtzionatzen zuen. Baserri izenak; gari-jotzeak auzolanean. Edaria, pontxea. Eibar eta Plazentziako baserrietakoak ere bertara joaten ziren garia ehotzera.</p>

30. Santixau jaiak eta gari-ebakitzea

- **Erref:** BER-190/015
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:43:50. **Bukatu:** 00:45:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

<p>Santixau egunaren bezperan, garia ebakitzen zeudela, atzaparrean ebagia egin zuen.</p>

31. Belar ondua eta gari-ebakitzea

- **Erref:** BER-190/016
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:45:10. **Bukatu:** 00:48:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

<p>Ailorbea, pagatxa, sekula-belarra... igitaiarekin ebakitzen ziren. Garia ebakitzeko igitaiak eta belarra ebakitzekoak desberdinak ziren; garia ebakitzekoak haginduna zen.</p>

32. Aillorba belarra eta esnea

- **Erref:** BER-190/017

- **Iraupena:** 0:01:10. **Hasi:** 00:48:20. **Bukatu:** 00:49:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserría » Baserriko lanak » Baratzeta eta soroa

Laburpena:

<p>Aillorba belarrak, esnari zapora desberdina egiten zion. Horitza.</p>

33. Jatekoa baserrian

- **Erref:** BER-190/018
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:49:30. **Bukatu:** 00:51:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzeta eta soroa
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Jatekoa baserrian: babak udaiarekin egunero; igandetan garbantzuak eta asa. Etxean egindako tomatea.

34. Gari-jotzea auzolanean; amaitu ondoren afaria eta erromeria

- **Erref:** BER-190/019
- **Iraupena:** 0:04:55. **Hasi:** 00:51:25. **Bukatu:** 00:56:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Etxe barruko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Gari-jotzea. Ondorengo afari eta erromeria, onena. Gari-jotzea auzolanean egiten zen. Lan-banaketa.</p>

35. Gari-jotzea eta nesken lana

- **Erref:** BER-190/020
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:56:20. **Bukatu:** 00:58:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Neskak eta gari-jotzea.</p>

36. Gari-jotzea auzolanean egiten zen; nola abisatzen zitzaien beste baserrietakoei

- **Erref:** BER-190/021
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:58:00. **Bukatu:** 01:00:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

<p>Gari-jotzea zegoenean, izara zuri bat jartzen zen soroan, beste baserrikoei abisatzeko; seinalea hori izaten zen. Deiadarka.</p>

37. Gari-jotzea Salvador egun bezperan

- **Erref:** BER-190/022
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 01:00:35. **Bukatu:** 01:02:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

<p>Gari-jotzea Salvador egunaren bezperan. Garia jo, afaldu eta erromeriara.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-09-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com